

Съобщение за пресата

Люксембург, 3 април 2019 г.

Схемата на ЕС осигурява продоволствена помощ за най-нуждаещите се лица, но нейното въздействие върху социалното приобщаване все още трябва да бъде доказано, заявяват одиторите

Според новия доклад на Европейската сметна палата Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD) допринася към подходите на държавите членки за облекчаване на бедността. FEAD обаче продължава да финансира основно продоволствена помощ и невинаги е насочен към най-тежките форми на бедност. Одиторите подчертават, че все още не може да се заключи дали Фондът изпълнява функцията си на мост към социалното приобщаване.

С 3,8 млрд. евро финансиране от ЕС за периода 2014—2020 г. целта на FEAD е да бъде не само схема за продоволствена помощ и да предлага материална помощ, съчетана с адаптирани мерки за социално приобщаване. Сметната палата направи оценка дали моделът на Фонда го прави ефективен за извеждане от бедността най-нуждаещите се лица в ЕС и насърчаване на тяхното социално приобщаване. Одиторите провериха програмите на Белгия, Чешката република, Германия, Испания, Франция, Италия, Полша, Румъния и Словакия.

Въпреки че FEAD съдържа ясна цел за социално приобщаване, Сметната палата отбеляза, че Фондът остава по същество схема за предоставяне на продоволствена помощ, като за това се отделят над 80 % от бюджета му. Въпреки това FEAD се оценява високо от заинтересованите страни, които работят с най-нуждаещите се лица, а одиторите също

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Говорител

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

eca.europa.eu

считат, че Фондът представлява важен инструмент за осигуряване на храна и материална подкрепа.

ЕСП очертава възможностите, които FEAD дава на държавите членки да предприемат конкретни действия за насърчаване на социалното приобщаване. Само четири държави членки обаче са избрали да съсредоточат своите програми върху действия за социално приобщаване, които представляват едва 2,5 % от средствата на Фонда. Освен това не се извършва мониторинг на успеха на тези мерки, защото липсват количествено измерими данни. Поради това одиторите заключават, че приносът на Фонда за намаляване на бедността все още не е демонстриран.

„Въпреки цялостния просперитет на ЕС, почти един на четири жители на неговата територия все още е изложен на риск от бедност или социално изключване“, отбелязва Джордже Пуфан, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за изготвянето на доклада. „FEAD е желан инструмент на политиката за справяне с тази неприемлива ситуация. Но за да бъде Фондът наистина ефективен и да създаде повече добавена стойност, необходимо е той да бъде ясно насочен към онези лица, които имат най-голяма нужда, и към най-крайните форми на бедност.“

Насочването на помощта е от първостепенно значение, още повече поради ограничените бюджетни ресурси. То спомага за увеличаването на нейното въздействие и улеснява мониторинга. Не винаги обаче са определяни цели, а половината от проверените държави членки не насочват помощта към конкретна уязвима група или ситуация, свързана с бедността. Одиторите предупреждават, че всичко това вероятно ще доведе до частичен ефект на финансирането.

За периода 2021—2027 г. Европейската комисия е предложила FEAD да бъде интегриран в Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+). Като взема това предвид, Сметната палата отправя към Европейската комисия и към държавите членки следните препоръки:

- По-добро насочване на основната продоволствена и материална помощ към лицата, които най-много се нуждаят от нея;
- Разграничаване на мерките за социално приобщаване на лица, получаващи основно материално подпомагане;
- Подобряване на изготвянето на оценка на социалното приобщаване на крайните получатели на подкрепа.

Бележки към редакторите

Намаляването на бедността е основен елемент на политиката, залегнала в стратегията „Европа 2020“ — с него се цели „да се преодолее рискът от бедност и социално изключване за най-малко 20 млн. души“ до 2020 г. в сравнение с 2008 г. През 2017 г. 113 млн. души (или 22,5 % от населението на ЕС) все още са изложени на риск от бедност или социално изключване. През 2008 г., когато ЕС определя своята основна цел, хората, изложени на риск, са били 116 млн. души. Най-застрашени са определени групи, като например деца и възрастни хора.

Схеми на ЕС, насочени към подпомагане на най-нуждаещите се лица, съществуват от 1980 г. насам. Първата такава схема е Програмата на ЕС за разпределяне на храни на най-нуждаещите се лица (MDP). През 2014 г. е създаден Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD), като Комисията му отпуска 3,8 млрд. евро, допълнени от вноски на държавите членки до общо 4,5 млрд. евро за периода 2014—2020 г. Целта на Фонда е да облекчи формите на крайна бедност, които оказват най-силно въздействие върху социалното изключване, като бездомността, детската бедност и хранителния недоимък.

ЕСП представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват. Това високо ниво на изпълнение доказва ползата от дейността на ЕСП за гражданите на ЕС.

Специален доклад № 5/2019 „Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD) — ценен инструмент за помощ, но с все още неизяснен принос за намаляване на бедността“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 езика на ЕС.